

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ДЕПАРТАМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗАХОДІВ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції
СТРАТЕГІЯ РЕФОРМУВАННЯ
ОРГАНІЗАЦІЇ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ТОМ I
ЦІВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ УКРАЇНИ:
СУЧASНИЙ СТАН, ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

16 травня 2018 року

Київ – 2018

Стручок В.С., Стручок О.С. Сучасні підходи у забезпеченні техногенної безпеки хімічно небезпечних об'єктів	276
Стрілець В.М., Стецюк Є.І., Іванов Є.В., Белоценко Д.Ю. Розробка науково-методичного апарату обґрунтування нормативів для оцінювання рівня підготовленості особового складу підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	277
Тарадуда Д.В. Щодо розробки стандартної операційної процедури проведення деконтамінації при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на потенційно небезпечних об'єктах	279
Тищенко В.О., Гур'єв О.В. Проблеми гасіння лісових та торф'яних пожеж	281
Ткаченко Ю.М. Інтерактивний плакат – електронний освітній засіб нового типу	283
Толкунов І.О., Толкунова В.І., Бондаренко О.О. Особливості використання аналітичних методів для організації інженерної розвідки щодо забезпечення евакуації постраждалого населення із зон надзвичайних ситуацій	285
Тригуб В.В. Особливості використання пневматичного рятувального пристрою “куб життя”	287
Уляшкевич В.Р. Можливості вебінарів для застосування в процесі підготовки фахівців у сфері цивільного захисту	290
Ференц Н.О. Дослідження ризику резервуарів для нафтопродуктів	291
Халмурадов Б.Д., Казанець В.І., Павлиш В.Д. Застосування безпілотних літальних апаратів під час виконання аварійно-рятувальних робіт	293
Хижняк В.В., Шевченко В.Л., Ядченко Д.М. Інформаційна організаційно-змістовна модель підвищення кваліфікації фахівців у сфері цивільного захисту підготовка населення з питань безпеки життедіяльності	294
Хілько Ю.В. Оцінка параметрів припинення горіння за допомогою метання контейнеру з вогнегасним порошком у осередок пожежі	296
Хміляр О.Ф. Психічне здоров'я військовослужбовців: складові та норми	298
Цапко О.Ю., Цапко Ю.В. Вплив мінеральних наповнювачів покриття на ефективність захисту деревини від дії полум'я магнію	300
Чвалун С.В. Вдосконалення підготовки та впровадження в життя нових форм навчання молоді Сумщини в галузі цивільного захисту та безпеки життедіяльності	303
Червякова О.В. Вектори розвитку державного устрою України в напрямку євроінтеграції	309
Черкашин А.В., Мишина В.О. Анализ государственного обучения школьников основам пожарной безопасности как элемент гражданской защиты	312
Черкашин А.В., Мишина В.О. Усовершенствование государственного механизма по обучению населения и защите от чрезвычайных ситуаций и предотвращения их возникновению	314
Чернуха А.А., Вачков И.Ю., Фильчук О.Н. Исследование защитного действия масок изолирующих аппаратов различных типов	316
Чернуха А.А., Вачков И.Ю., Фильчук О.Н. Исследование ударопрочности огнезащитного слоя комбинированного огнезащитного покрытия	318

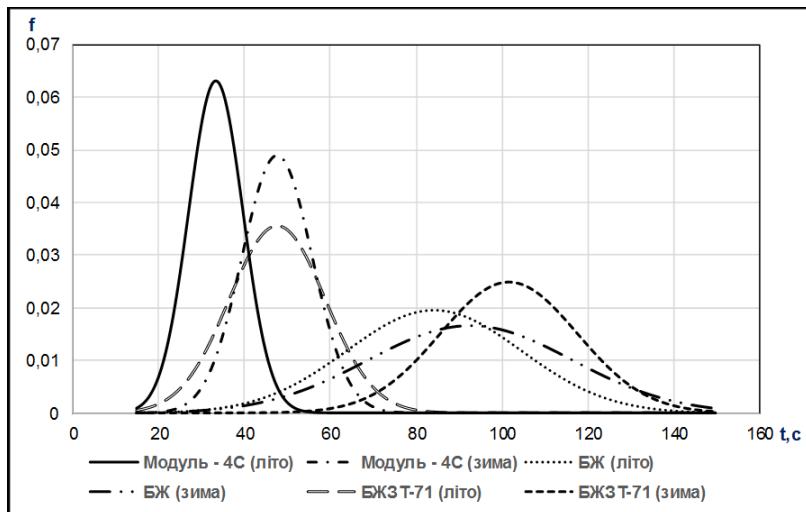

Рис. 1. Розподіл часу одягання захисного одягу піротехніками в залежності від модифікації та пори року виконання операції, що розглядається

Враховуючи середньозважені оцінки ($\bar{P}_5, \bar{P}_4, \bar{P}_3, \bar{P}_2$) відповідних часток (частот) усіх можливих результатів, віднесені до “відмінного”, “тарного”, “задовільного” або “незадовільного” нормативу, а також статистичні характеристики відповідних розподілів, запропоновано, наприклад, науково обґрунтовані нормативи для оцінювання якості одягання захисного одягу піротехніків різних модифікацій у літній (бронежилет Модуль – 4С: “відмінно” – 25 с; “добре” – 35 с; “задовільно” – 40 с; бронежилет БЖ: “відмінно” – 60 с; “добре” – 85 с; “задовільно” – 110 с; бронежилет БЖЗТ-71: “відмінно” – 35 с; “добре” – 85 с; “задовільно” – 110 с) та у зимній (бронежилет Модуль – 4С: “відмінно” – 37 с; “добре” – 47 с; “задовільно” – 57 с; бронежилет БЖ: “відмінно” – 60 с; “добре” – 90 с; “задовільно” – 120 с; бронежилет БЖЗТ-71: “відмінно” – 80 с; “добре” – 100 с; “задовільно” – 120 с) час.

Тараудуда Д.В.

ЩОДО РОЗРОБКИ СТАНДАРТНОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ДЕКОНТАМІНАЦІЇ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ НА ПОТЕНЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ

При аваріях на радіаційно чи хімічно небезпечних об'єктах (далі потенційно небезпечні об'єкти – ПНО), в умовах застосування ядерної, хімічної чи бактеріологічної зброї населення, будівлі та споруди, техніка та майно можуть бути забруднені радіоактивними, отруйними речовинами чи бактеріологічними засобами. Для запобігання уражень особового складу

аварійно-рятувальних підрозділів, населення, техніки і обладнання виникає необхідність в проведенні деконтамінації (спеціальної обробки).

На сьогодні розроблені методичні рекомендації та стандарти проведення деконтамінації [1, 2], але для аварійно-рятувальних підрозділів питання підвищення ефективності її проведення є актуальною проблемою, вирішення якої допоможе зберегти життя та здоров'я особового складу чи населення, що потрапило в зону ураження. У зв'язку з цим, виникає необхідність розробки Стандартної операційної процедури як механізму управління якістю проведення деконтамінації при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на потенційно небезпечних об'єктах.

Стандартна операційна процедура (СОП / SOP / Standard Operation Procedures) – це документально оформлені набір інструкцій або покрокових дій, які необхідно здійснити, щоб виконати ту чи іншу роботу. СОП робить процес деконтамінації і його результати послідовними, узгодженими, передбачуваними і відтворюваними. Безперечні переваги, що досягаються при застосуванні СОП: чіткий розподіл завдань по компетенції, забезпечення якості та логічної послідовності дій, СОП корисні для навчання особового складу, служать в якості довідника для перевірки на відповідність, дають можливість чітко працювати особовому складу під час відсутності керівництва.

Фактично СОП повинна містити відповіді на 3 питання:

- Хто? – бере участь у реалізації, виконує її вимоги, які ресурси необхідні для її реалізації?
- Де? В якому підрозділі, відділенні слід виконувати вимоги СОП?
- Коли? В який часовий проміжок необхідно вкластися, виконуючи вимоги СОП, в якій послідовності і за яких обставин?

СОП проведення деконтамінації повинна включати наступні обов'язкові заходи: 1. Оцінка загрози, визначення потреби населення та персоналу, які знаходяться на аварійній ділянці. 2. Визначення місця для поста деконтамінації. 3. Визначення обладнання для деконтамінації (детекторної апаратури і спеціалізованих засобів індивідуального захисту). 4. Розміщення лінії деконтамінації. 5. Процедура деконтамінації. 6. Медичне сортування (трайаж) постраждалих, домедична допомога та облік постраждалих. 7. Евакуація та транспортування постраждалих. 8. Масова деконтамінація. 9. Деконтамінація обладнання. 10. Інцидент на пункті деконтамінації. 11. Організація комунікації на пункті деконтамінації. 12. Згортання пункту деконтамінації. 13. Підготовка обладнання для наступного використання.

Таким чином, в роботі наведено підхід до розробки Стандартної операційної процедури проведення деконтамінації при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах, що дозволить підвищити її якість, зберегти життя та здоров'я особового складу та населення, що потрапило в зону ураження, адже розробка і застосування зрозумілої, чіткої, правильно і детально складеної Стандартної операційної процедури може стати гарантією чіткої роботи, логічної послідовності дій і одним з дієвих елементів системи управління якістю проведення деконтамінації при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на потенційно

небезпечних об'єктах.

Цитована література

1. Наказ МОЗ від 27.05.2011 р. № 322 “Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення деконтамінації постраждалих внаслідок дії хімічних, радіаційних чинників та біологічних агентів” (2011): n. pag. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України. 2017. Web. 2017. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20110527_322.html>.

2. Методические рекомендации “По организации специальной обработки, оборудованию и оснащению станции обеззараживания техники, станции обеззараживания одежды, санитарно-обмывочного пункта”. Официальный сайт МЧС России. N.p., 2010. Web. <<http://03.mchs.gov.ru/document/1390419>>.

Тищенко В.О., Гур'єв О.В.

ПРОБЛЕМИ ГАСІННЯ ЛІСОВИХ ТА ТОРФ'ЯНИХ ПОЖЕЖ

Ліси України є її національним багатством і за своїм призначенням та місце розташуванням виконують переважно водоохоронні , захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, реакреційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах [1].

Усі лісові пожежі за місцем їх виникнення і розвитку можна поділити на низові, верхові, підземні, а в залежності від швидкості поширення фронту полуум'я – на слабкі, середні та сильні.[2].

Лісові пожежі характеризуються наступними факторами:

- швидким поширенням вогню на великих площах;
- сильним задимленням та інтенсивним тепловим випромінюванням;
- наявністю людей на значній території;
- загроза від вогню населеним пунктам, підприємствам комунікаціям.

Основою успішної локалізації та ліквідації лісовых та торф'яних пожеж – це організація управління.

Створюється відповідний штаб, який координує та забезпечує діяльність сил і засобів, залучених згідно з мобілізаційно-оперативним планом ліквідування лісовых пожеж. Керівником гасіння лісової пожежі (далі – КГЛП) є посадова особа лісогосподарського підприємства, на території якого виникла пожежа.

Розвідка лісової пожежі проводиться у супроводі осіб, які знають місцевість. Керівник підрозділу, який прибув на місце пожежі, лоповідає про своє прибуття в лісгосп і організовує розвідку пожежі. В процесі розвідки визначають : вид, швидкість і напрямок поширення пожежі її площу; найбільш небезпечні напрямки розповсюдження вогню, величину фронту, флангів, тилу; наявність протипожежних перешкод на шляхах розповсюдження вогню, можливі місця посилення або пониження інтенсивності горіння; можливість під'їздів до краю пожежі і застосування механізованих засобів локалізації і